

تب و تشنج در کودکان

تهیه کننده :

دفتر پرستاری

دفتر HSE، واحد تغذیه

بیمارستان تأمین اجتماعی ناکستان

تعریف

تشنج ناشی از تب شایع ترین نوع تشنج در کودکان است حدود ۳-۴ درصد کودکان با سن کمتر از ۶ سال دچار این نوع تشنج می شوند این نوع تشنج همیشه به همراه تب بالا و در سن ۶ ماهگی تا ۶ سالگی اتفاق می افتد به ندرت ممکن است بعد از ۶ سالگی نیز تکرار شود، ولی بیشترین شیوع آن در یک تا دو سالگی می باشد معمولاً تب های بالاتر از ۳۹ درجه منجر به تشنج می شوند.

علل

به دلیل بروز عفونت های گوارشی، تنفسی، اداری در این سن اتفاق می افتد از این رو در هر کودک مبتلا به تشنج ناشی از تب باید کانون تب مشخص و درمان شود.

علائم تشنج

از دست رفتن ناگهانی هوشیاری، قفل شدن فک، سیاه شدن دور لب، سفت شدن تمام بدن و به دنبال آن حرکاتی شبیه دست و پا زدن بروز می کند. حمله تشنج معمولاً کوتاه مدت بوده و در عرض ۱-۲ دقیقه برطرف می شود و به ندرت ممکن است حرکات تشنجی در یک طرف بدن و یا فقط در چشمها باشد که در موارد علامت خطرناکی است و نیاز به بررسی بیشتری دارد هرچه تشنج در سن پایین تر بروز کند احتمال تکرار آن بیشتر است.

اقدامات جهت کاهش تب

۱. برای کاهش تب کودکان تب دار از حمام اسفنجی به این ترتیب استفاده شود:

- پوشاک را به طور کامل در آورده و بدن را با یک حوله یا پتوی جاذب بپوشانید.
- لیف خنک را روی پیشانی کودک قرارداده و به محض گرم شدن تعویض نمایید.
- از تنه شروع نمایید و مسیر رگهای خونی در امتداد اندام ها را با لیف خنک کنید از گردن به سوی زیربغل و سپس کف دستها و از کشاله ران به طرف پاها.

- هر بار فقط یک قسمت از بدن حمام داده شود.

- حمام اسفنجی به مدت ۲۰ الی ۳۰ دقیقه باشد.

۲. برای کاستن تب از وان نیز می توان استفاده کرد. در ابتدا باید از آب گرم استفاده نمود و به تدریج خنک کرد تا اینکه حرارت آب به ۳۷ درجه برسد نباید فرصت داد تا کودک دچار لرز شود زیرا وقوع لرز و متعاقباً تولید حرارت سبب افزایش تب خواهد شد.

۳. در صورت افزایش نبض، کاهش تنفس و خواب آلودگی باید از ادامه دادن حمام اسفنجی و وان خودداری نمود.

۴. پس از اتمام کار بدن بیمار را با حوله جاذب خشک نموده و از پوشاک سبک برای بیمار استفاده شود و حرارت کودک هر ۵/۰ ساعت کنترل شود.

۵. کنترل تب با استفاده از استامینوفین برای کاهش دمای بدن هنگام مشاهده اولین علامت تب انجام گیرد.

۶. از آسپرین کودک استفاده نکنید ممکن است باعث ایجاد یک عفونت مغزی جدی گردد.

رژیم غذایی:

* مصرف مایعات فراوان مثل آب و چای ولرم و شیر و آبمیوه های رقیق شده باعث افزایش ادرار و کاهش تب می شود

* مصرف هندوانه و خیار و میوه های آب دار مفید است

* مصرف انواع سوپها و غذاهای سهل الهضم مثل ژلاتین و برنج نرم و آب مرغ و گوشت مناسب است.

اقدامات هنگام تشنج

۱. در حین تشنج لباس های تنگ بیمار را در آورده خصوصاً نواحی اطراف گردن آزاد شود.
۲. به منظور بهبود تنفس باید بیمار را به یک سمت خوابانید.
۳. از ایجاد محدودیت در بیمار چه با دست و چه با وسایل محافظتی خودداری شود.
۴. برای باز نگه داشتن دهان گاز یا پد دهانی در مراحل اولیه تشنج و علی الخصوص قبل از شروع فاز تونیک-کلونیک و در بین دندان های عقبی گذاشته شود.
۵. در صورت کبودی و سیانوز از اکسیژن استفاده شود و در صورت وجود ترشحات به گونه ای آنرا تخلیه نمود.
۶. ظاهر ، مدت و تناوب تشنج به دقت تحت نظر گرفته شود.
۷. داروهای تجویز شده و تب برها به موقع و در اندازه صحیح مصرف شوند.

